

สรุปการประชุมเพื่อบูรณาการความร่วมมือ (Policy Networking) เรื่อง การอำนวยความสะดวกให้ SME เข้าถึงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ หน่วยงานรัฐ

สสว. ได้จัดประชุมระดมความคิดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นที่เป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญ เพื่อช่วยสนับสนุนให้ SME สามารถเข้าสู่การจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐได้โดยสะดวกมากยิ่งขึ้น เมื่อพุธวันที่ 3 มีนาคม 2564 ณ โรงแรมอินเทอร์เน็ตเนตล ซึ่งมีส่วนร่วมการประชุม จำนวน 31 คน จาก 16 หน่วยงาน โดยมีประเด็นจากการประชุมสรุปได้ ดังนี้

(1) ขั้นตอนการจัดเตรียมเอกสารยุ่งยาก

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. ต้องจัดเตรียมเอกสาร/หลักฐานเป็นจำนวนมากทุกครั้ง	1. ใช้ Digital (e-Document) ในการจัดการข้อมูล/เอกสาร
2. เอกสารที่ใช้ได้มีอายุการใช้งานจำกัด (สิ้นจนเกินไป)	2. ขยายอายุของเอกสารเพิ่มขึ้น
	3. เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	4. มีที่ปรึกษาช่วยให้คำแนะนำ

ความเห็นและข้อเสนอ

กรมบัญชีกลาง : ชี้แจงทำความเข้าใจถึงระเบียบว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 ซึ่งมีวิธีการจัดเตรียมเอกสารในการจัดซื้อจัดจ้างมีหลายวิธี ได้แก่ วิธีประกาศเชิญชวน วิธีคัดเลือก วิธีเฉพาะเจาะจง ซึ่งวิธีการประกาศเชิญชวนทั่วไป ผู้ประกอบการ SME ที่จะเข้ามาจะมีแต้มต่อด้านราคาสูงสุดไม่เกินร้อยละ 10 สำหรับระยะเวลาในการเตรียมตัวเริ่มตั้งแต่ พรบ.งบประมาณรายจ่ายเข้าสภาฯ กรมบัญชีกลางจะแจ้งเวียนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เตรียมการจัดซื้อจัดจ้างได้ และประกาศแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี ซึ่งเป็นขั้นแรกที่ผู้ประกอบการ SME สามารถเข้าไปดูข้อมูลแผนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐได้ ทั้งในเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง และเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐ โดยจะสามารถเห็นข้อมูลเบื้องต้น ในแผนจะบอกว่ามีชื่อโครงการอะไรบ้าง มีงบประมาณที่คาดว่าจะใช้ในแต่ละโครงการ ระยะเวลาที่คาดว่าจะจัดซื้อจัดจ้างช่วงเดือนใด ซึ่งผู้ประกอบการมีเวลาเตรียมตัวได้

ในกรณีวิธีการประกาศเชิญชวนทั่วไปจะมีการทำ TOR ก่อน ถ้าเป็นวงเงินที่ต้องทำการประชาพิจารณ์ จะนำขึ้นประชาพิจารณ์ ก็จะทราบข้อมูลว่า TOR มีรายละเอียดอะไรบ้าง สามารถให้ข้อคิดเห็นได้ หน่วยงานจะรับฟังความเห็น และจะนำมาพิจารณาว่าจะปรับปรุงหรือไม่ หลังจากนั้นกระบวนการภายในจะขอความเห็นชอบจากหัวหน้าหน่วยงานแล้วเมื่อประกาศเชิญชวน ในกฎหมายได้กำหนดช่วงระยะเวลาเผยแพร่เพื่อให้ผู้ประกอบการมีระยะเวลาเตรียมตัวของหน่วยงานภาครัฐ ตามวงเงินดังนี้

- วงเงินเกิน 500,000 - 5,000,000 บาท ต้องเผยแพร่ไม่น้อยกว่า 5 วันทำการ
- วงเงินเกิน 5,000,000 - 10,000,000 บาท ต้องเผยแพร่ไม่น้อยกว่า 10 วันทำการ

- วงเงินเกิน 10,000,000 – 50,000,000 บาท ต้องเผยแพร่ไม่น้อยกว่า 12 วันทำการ
- วงเงินเกิน 50,000,000 ขึ้นไป ต้องเผยแพร่ไม่น้อยกว่า 20 วันทำการ

สำหรับวิธีการคัดเลือก เป็นการเชิญชวนเฉพาะกลุ่ม กฎกระทรวงใหม่กำหนดไว้ หน่วยงานจะเชิญชวนเฉพาะกลุ่ม SME ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับ สสว. ไม่มีระยะเวลากำหนดไว้ในระเบียบว่าต้องยื่นภายในกี่วัน ขึ้นอยู่กับหน่วยงาน ถ้าเป็นการแข่งขันเฉพาะ SME จะไม่มีสิทธิพิเศษ เป็นการแข่งกันเฉพาะกลุ่ม ผู้ที่เสนอราคาต่ำสุดจะเป็นผู้ชนะได้รับคัดเลือก ส่วนวิธีเฉพาะเจาะจงเราทราบอยู่แล้วใครมีคุณสมบัติตรงตามหน่วยงานของรัฐกำหนดสามารถเชิญคนนั้นมายื่นข้อเสนอได้เลย

การผลักดันให้การจัดซื้อจัดจ้างเป็น e-document

กรมบัญชีกลาง : ปัจจุบันวิธีการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ มี 2 วิธี คือ e-bidding และ e-market อย่างไรก็ตามการพัฒนากระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ทั้งกระบวนการต้องขึ้นอยู่กับงบประมาณในการดำเนินงานพัฒนาระบบ แต่ก็เป็นเป้าหมายหนึ่งที่กรมบัญชีกลางกำลังจะดำเนินการ

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล : สำนักงานฯ มีระบบที่เรียกว่า Open-Data กับระบบกลาง ถ้าพัฒนาให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ทั้งระบบ ในเชิง technical ทำไม่ยาก หน่วยงานต่างๆ มีระบบเชื่อมต่อในหน้าเว็บลิงก์ก็สามารถเชื่อมข้อมูลได้ แต่ถ้าอยากจะได้ข้อมูลที่เป็น visualize เป็น Report รายงาน ต้องหารือรายละเอียดร่วมกัน ซึ่งแต่ละหน่วยงานต้องยินยอมให้เชื่อมโยงข้อมูล

ขณะนี้ สำนักงานฯ อยู่ระหว่างจัดทำ TOR Template ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็น Technical ด้านดิจิทัล จะมีการตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วยกรมบัญชีกลาง และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งก็จะช่วย SME ที่ต้องการค้าขายกับหน่วยงานรัฐด้านดิจิทัลในเชิง Technical เรื่องของการเตรียมความพร้อมเตรียมข้อมูลว่าจะต้องเตรียมข้อมูลอะไรบ้าง และเนื่องจากเรากำลังจะก้าวไปสู่รัฐบาลดิจิทัล กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างจะมีปัญหาเรื่องเอกสารที่ต้อง print เป็นจำนวนมากและต้องเชนตักำกับทุกหน้า จะมีความเป็นไปได้หรือไม่ทุกกระบวนการขั้นตอนจะเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้ง ควรต้องมีการเชื่อมโยงระบบเหล่านี้ ให้เป็นแบบฟอร์มเดียวกัน e-form เพื่ออำนวยความสะดวกแก่หน่วยงานในการดำเนินงาน

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า : ได้ชี้แจงว่ากรมฯ มีบริการเรื่อง web service กับ VPN ให้กว่าร้อยหน่วยงาน ข้อมูลหลัก เช่น ข้อมูลทางทะเบียน งบการเงิน ผู้ถือหุ้น แต่วิธีการดู web service ต้องจะมีเชื่อมต่อข้อมูลของหน่วยงานซึ่งจะได้ข้อมูลที่มีความลึกต่างกัน เช่น ตำรวจ ศาล จะสามารถดูข้อมูลได้ลึกกว่า นอกจากนั้น VPN ก็สามารถดูข้อมูลเสมือนเจ้าหน้าที่นายทะเบียน อย่างไรก็ตามกรณีจัดซื้อจัดจ้าง ข้อมูลส่วนใหญ่คือ ข้อมูลทางทะเบียน งบการเงิน หนังสือรับรอง ซึ่งกรมฯ มีความยินดีที่จะเชื่อมต่อข้อมูล อย่างไรก็ตามบางหน่วยงาน ยังไม่มีความพร้อมเรื่องระบบ งบประมาณ และความเชื่อมั่น เช่น หน่วยงานรัฐต้องการเอกสารที่เป็นกระดาษและมีการลงนามของเจ้าหน้าที่ทะเบียน ตามข้อเท็จจริงหากเจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐสามารถตรวจสอบข้อมูลเองโดยที่ไม่ขอจาก

ผู้ประกอบการ จะสามารถได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน Real time และช่วยลดการใช้กระดาษ Paperless และลดขั้นตอนในการดำเนินงานได้

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ : ได้ให้ความเห็นว่า

- เอกสารที่ออกโดยหน่วยงานภาครัฐ ควรมีเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อลดภาระและอำนวยความสะดวกกับ SME รวมถึงควรมีการพิจารณาขอเอกสารเฉพาะที่จำเป็น หรือขอเพิ่มเติมเมื่อผู้ประกอบการได้รับงานจากภาครัฐแล้ว
- สำนักฯ เห็นด้วยกับการทำ e-document และอยู่ระหว่างการจัดทำ biz portal ซึ่งเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของประเทศ เมื่อต่างชาติจะมาลงทุนก็จะดูว่าลำดับการแข่งขันของประเทศเป็นอย่างไร ก็จะดูจากลำดับของ ease of doing business ซึ่ง กรมฯ เป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการเรื่องนี้ ปัญหอย่างหนึ่งที่พบก็คือ เวลาส่วนราชการจะดำเนินการเรื่องใดก็ตาม มักจะใช้เอกสารจำนวนมาก เหมือนในกรณี SME จะมาจัดซื้อจัดจ้างกับภาครัฐ ease of doing business ก็จะเข้าไปช่วยดูว่าเอกสารหลักฐานประกอบด้วยเอกสารอะไรบ้าง แล้วจะลดอะไรบ้าง และจะให้เหลือเป็นแบบฟอร์มเดียวกันได้หรือไม่ เป็นไปได้หรือไม่ที่กรมบัญชีกลางจะดูและปรับระเบียบให้เหลือเอกสารแค่ฟอร์มเดียวในการยื่นเข้าสู่จัดจ้างภาครัฐซึ่งอาจจะเป็นฟอร์มกลางๆ และเมื่อผ่านแล้วจึงขอเอกสารเพิ่มเติมที่จำเป็นซึ่ง SME จะมีข้อจำกัดเรื่องเตรียมเอกสารมากกว่ารายใหญ่ที่มีความพร้อมมากกว่า

(2) การกำหนดราคากลาง

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. อัตราราคากลางที่กำหนดไม่สอดคล้องกับต้นทุน SME และราคาตลาดปัจจุบัน ทำให้ไม่สามารถทำกำไรได้อย่างเหมาะสม และผลิตงานที่มีคุณภาพได้	1. อัตราราคากลางที่กำหนดไม่สอดคล้องกับต้นทุน SME และราคาตลาดปัจจุบัน ทำให้ไม่สามารถทำกำไรได้อย่างเหมาะสม และผลิตงานที่มีคุณภาพได้
2. หมวดราคากลางสำหรับงานที่จ้างปรึกษาไม่สอดคล้องกับการดำเนินงานจริง	2. หมวดราคากลางสำหรับงานที่จ้างปรึกษาไม่สอดคล้องกับการดำเนินงานจริง

ความเห็นและข้อเสนอ

กรมบัญชีกลาง : ได้ชี้แจงราคากลางที่กำหนดอยู่ใน พรบ.จัดซื้อจัดจ้างฯ เพื่อใช้เป็นฐานสำหรับเปรียบเทียบราคาประกอบไปด้วย 6 เรื่องโดยมีแนวทางหลักที่สำคัญ ได้แก่ ราคาที่ได้มาจากฐานข้อมูลราคาอ้างอิงของพัสดุที่กรมบัญชีกลางจัดทำ ราคามาตรฐานที่สำนักงบประมาณหรือหน่วยงานกลางอื่นกำหนด เช่น ศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กำหนดราคากลางของที่ปรึกษา ราคาที่ได้มาจากการสืบราคาจากท้องตลาด ซึ่งกรมบัญชีกลางได้แจ้งให้หน่วยงานทราบถึงแนวทางที่สามารถสืบราคาได้ไม่น้อยกว่า 3 ราย แล้วใช้ราคาเฉลี่ยมาเป็นราคากลาง ซึ่งแต่เดิมใช้ราคาต่ำสุด ในกรณีเรื่องความคุ้มค่าหรือไม่นั้น อาจขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นราคากลาง (ราคาเปรียบเทียบ) หรือวงเงินงบประมาณที่หน่วยงานได้รับจัดสรร

(3) การวางหลักประกัน

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. การวางหลักประกันตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างต่าง ๆ 5-10% ไม่ยืดหยุ่น และการคืนหลักประกันมีความล่าช้า ทำให้เงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอ 2. มูลนิธิและมหาวิทยาลัยไม่ต้องวางหลักประกัน ทำให้ SME เสียเปรียบ	1. ทบทวนหลักเกณฑ์/วงเงินในการวางเงินประกันต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับ SME และความซับซ้อนของโครงการ 2. ปรับกระบวนการคืนเงินประกันต่าง ๆ ให้เร็วและลดขั้นตอน

ความเห็นและข้อเสนอแนะ

กรมบัญชีกลาง : ชี้แจงว่าเมื่อหน่วยงานภาครัฐทำสัญญากับภาคเอกชนการประกันความเสี่ยงที่จะไม่ปฏิบัติตามสัญญาที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น การทิ้งงาน รัฐจึงจำเป็นต้องมีการวางหลักประกัน ในกรณีผู้ประกอบการ SME หน่วยงานภาครัฐก็มีความพยายามช่วยเหลือจะหาอย่างไรให้ SME สามารถมีเครดิตในการขอ Bank Guarantee จากธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเข้าใจว่าน่าจะมีมาตรการเข้าไปช่วยเหลือ

ในกรณีมีข้อร้องเรียนว่าหน่วยงานรัฐที่ได้รับงานจัดซื้อจัดจ้างไม่ต้องวางหลักประกันสัญญา เกิดความไม่เท่าเทียมกัน จึงขอชี้แจงว่าการจ้างที่ปรึกษาที่เป็นมหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานรัฐไม่ต้องวางหลักประกันสัญญา ซึ่งจะมีข้อหนึ่งในหมวดการจัดจ้างที่ปรึกษาว่าคู่สัญญาที่เป็นหน่วยงานของรัฐถึงแม้ไม่ได้วางหลักประกันสัญญา แต่จะโดนหักเป็นหลักประกันผลงาน ซึ่งเป็นการการันตีว่าจะทำงานให้ครบตามสัญญา ถ้าเอกชนวางหลักประกันแล้วปฏิบัติตามสัญญาพอพ้นข้อผูกพันหน่วยงานต้องคืนภายใน 15 วัน นับจากวันที่พ้นข้อผูกพัน ถ้าเป็นหน่วยงานภาครัฐที่เป็นที่ปรึกษา จะถูกหักหลักประกันผลงาน เมื่อส่งงานครบสมบูรณ์ก็จะได้รับการคืนหลักประกันผลงาน ซึ่งไม่ได้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบกัน เพียงแค่หักคนละอย่าง เอกชนหักเงินประกันสัญญา ภาครัฐหักเงินประกันผลงาน ในกรณีจะให้เอกชนถูกหักเงินประกันเป็นงวด เหมือนหน่วยงานภาครัฐหรือก็ต้องขึ้นอยู่กันนโยบายว่าจะสามารถให้ดำเนินการได้หรือไม่

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) : ธปท.อยู่ระหว่างจัดทำโครงการพัฒนาระบบนิเวศสำหรับการให้บริการ Digital Factoring เพื่อช่วยให้ SME สามารถเข้าถึงแหล่งทุนและสภาพคล่องผ่านสินเชื่อที่ใช้ใบแจ้งหนี้ดิจิทัลและรายรับอันเกิดจากใบแจ้งหนี้เป็นหลักประกัน (Digital Factoring) ซึ่งจะสามารถสร้างความเชื่อมั่นเรื่องการโอนสิทธิรับเงินสำหรับ Factoring

Factoring เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ SME มีสภาพคล่องเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามปัจจุบันการทำ Factoring ยังไม่เป็นที่แพร่หลายโดยเฉพาะในกลุ่ม SME รายย่อย เนื่องจากผู้ให้บริการ Factoring มีความกังวลเรื่องปัญหาการปลอมแปลงเอกสารใบแจ้งหนี้เพื่อมาขอเงินกู้และการยื่นขอสินเชื่อซ้ำซ้อน (Double Financing) ธปท. ได้พูดคุยหารือกับผู้ประกอบการ SME กลุ่มผู้ให้สินเชื่อ (Factor) กลุ่มผู้ซื้อสินค้า (Buyer) ที่เสนอแนะให้มีการแก้ไขปัญหาด้วยเทคโนโลยี โดยจัดทำฐานข้อมูลกลาง หรือ Central Web Service (CWS) ที่ได้พัฒนาไว้เพื่อตรวจสอบ

สถานะของใบแจ้งหนี้ใบนี้ ว่าเคยถูกนำไปขอสินเชื่อมาก่อนหรือไม่ ป้องกันปัญหาการขอสินเชื่อซ้ำซ้อนหรือ Double Financing และได้กำหนดมาตรฐานและระเบียบปฏิบัติเอาไว้ โดยจะเปิดเผยข้อมูลเท่าที่จำเป็นต่อการตรวจสอบสถานะของใบแจ้งหนี้เท่านั้น และพัฒนากระบวนการสนับสนุนอื่นๆ ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล ซึ่งจะส่งเสริมระบบนิเวศสำหรับ Digital Factoring ให้สมบูรณ์และคล่องตัวมากยิ่งขึ้นโดยฐานข้อมูลกลางและมาตรฐานใบแจ้งหนี้ดิจิทัล จะช่วยเพิ่มความมั่นใจให้กับ ผู้ให้สินเชื่อ หรือ Factor รวมไปถึงลดระยะเวลาในการตรวจสอบเอกสาร ทำให้ SME ได้รับการอนุมัติสินเชื่อเร็วขึ้น ในส่วนของ ผู้ซื้อสินค้า หรือ Buyer ที่เป็นองค์กรขนาดใหญ่หรือการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐก็ยังสามารถตรวจสอบความถูกต้องของใบแจ้งหนี้ผ่านระบบได้ด้วย ธพท. จะเริ่มดำเนินงานแพลตฟอร์มนี้ประมาณปลายเดือนมีนาคม 2564 และมีแผนจะร่วมกับ สสว. กรมบัญชีกลาง กสท. ในการช่วยแก้ไขปัญหา กฎระเบียบและเรื่องอื่นๆ ซึ่งเรื่องนี้จะสำเร็จและสมบูรณ์ได้ต้องทำข้อมูลให้เชื่อมโยงกันอยู่แล้วทุกส่วนที่เกี่ยวข้องต้องปรับตัวมาใช้ระบบเดียวกัน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ: ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า SME มีข้อจำกัดเรื่องเงินทุน อาจจะมีการลดเพดานของการวางเงินหลักประกันเพื่อเป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้กับผู้ประกอบการ

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง: ได้ให้ความเห็นว่าในส่วนของสถาบันการเงินภาครัฐที่มีบริการ Factoring เช่น ธพว. ธนาคารกรุงไทย

(4) การเข้าถึงข้อมูลความต้องการของภาครัฐ

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. การค้นหาข้อมูลค่อนข้างยากและต้องใช้ประสบการณ์ในการสืบค้น	ให้หน่วยงานกลางที่รวบรวมข้อมูลความต้องการจากหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ พัฒนาระบบการสืบค้นที่ง่ายต่อการเข้าถึง และสามารถแจ้งความต้องการตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ เพื่อให้ SME ทราบโจทย์ล่วงหน้า
2. บางหน่วยงานไม่นำประกาศการจัดซื้อขึ้น WEBSITE ของตนเองให้ครบถ้วน	
3. การประกาศข้อมูลของภาครัฐซ้ำเกินกว่า SME จะเตรียมความพร้อมได้	

ความเห็นและข้อเสนอแนะ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ: ได้ให้ความเห็นว่า SME รายเล็กและเพิ่งเริ่มต้นธุรกิจมีความยากลำบากในการหาข้อมูลของภาครัฐ ดังนั้น เรื่องแรกที่ต้องให้ความสำคัญคือ ต้องประชาสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น ถึงการสืบค้นข้อมูล การเตรียมตัว การเตรียมข้อมูลเอกสาร กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ผ่านสื่อต่างๆในทุก platform ซึ่ง สสว.อาจจะเป็นหน่วยงานกลางที่เชื่อมโยงข้อมูลมาจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเผยแพร่ข้อมูลให้กับ SME

(5) การเบิกจ่ายเงินล่าช้า

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. การเบิกจ่ายค่าจ้างล่าช้า และมีขั้นตอนการเบิกจ่ายมาก 2. ไม่มีกำหนดเวลาการเบิกจ่ายที่แน่นอน และไม่สามารถติดตามสถานะการเบิกจ่ายในแต่ละงวดงานได้	กำหนดมาตรฐานระยะเวลา Credit Term ให้ชัดเจน (อาจแบ่งเป็นประเภทสินค้าและบริการ) และจัดทำระบบให้ SME สามารถติดตามสถานะเบิกจ่ายได้ (Tracking) เช่นเดียวกับ อย.

ความเห็นและข้อเสนอแนะ

กรมบัญชีกลาง : ได้ชี้แจงว่าปัจจุบันสามารถจ่ายตรงผ่านระบบ GFMS ถ้าเป็นหน่วยงานราชการ แต่เหตุผลที่มีการเบิกจ่ายช้าน่าจะมาจากกระบวนการตรวจรับเพราะเมื่อมีการส่งของไม่ถูกต้อง กรรมการจะไม่สามารถตรวจรับไม่ได้ มีการบริหารสัญญาการล่าช้าอาจเกิดจากหลายปัจจัย ซึ่งบางครั้งเป็นปัญหากระบวนการภายในของหน่วยงาน ถ้าเป็นระเบียบการเบิกจ่ายเงินมีระเบียบกำหนดไว้แล้วให้จ่ายภายในกี่วัน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ : ต้องพิจารณาว่าความล่าช้าเกิดขึ้นในขั้นตอนใด ตอนสิ้นสุดโครงการ หรือล่าช้าในแต่ละงวดซึ่งการจัดซื้อจัดจ้างจะมีกำหนดจากกรมบัญชีกลางว่า ถ้าส่งงานต้องตรวจรับภายใน 15 วัน ต้องสืบข้อมูลว่าล่าช้าตรงจุดใดไม่เช่นนั้นจะไม่สามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุด

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) : การเบิกจ่ายเงิน ควรมีการกำหนดกระบวนการ/วิธีการที่ชัดเจน เพื่อให้ดำเนินการได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น

(6) ประเด็นอื่น ๆ

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. การกำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติของ TOR ไม่เปิดโอกาสให้ SME รายใหม่เข้าถึงและแข่งขันได้ เช่น ต้องมีประสบการณ์การรับงานในอดีต และมีมูลค่างานไม่ต่ำกว่าวงเงินที่กำหนด 2. การกำหนดระยะเวลาการจัดทำข้อเสนอโครงการ (PROPOSAL) สั้นเกินกว่า SME ที่ไม่มีประสบการณ์จัดทำได้อย่างมีคุณภาพได้ 3. การขึ้นบัญชีนวัตกรรมที่จัดทำโดยหน่วยงานรัฐหรือมหาวิทยาลัย มีข้อได้เปรียบ SME ที่ต้องใช้ต้นทุนของตนเองในการคิดค้นนวัตกรรม 4. ในกรณีการจัดจ้างที่ปรึกษา มูลนิธิและมหาวิทยาลัยได้เปรียบ SME เนื่องจากไม่ต้องมีการวางหลักประกันสัญญา	ศึกษา ทบทวน ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ เงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อปรับปรุง กระบวนการจัดจ้างของภาครัฐให้มีธรรมาภิบาลและโปร่งใส เพื่อลดความได้เปรียบ - เสียเปรียบของคู่ค้า รายเดิมและรายใหม่ ซึ่งจะเป็นการช่วยสร้างโอกาสให้ SME รายใหม่เข้าสู่การจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐเพิ่มมากขึ้น

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : ได้ให้ความเห็นว่านอกจากตัวแนวปฏิบัติหรือระเบียบต่างๆ ที่ปลดล็อกให้ SME เข้าสู่การจัดซื้อจัดจ้างได้เพิ่มมากขึ้นแล้วก็ต้องให้ความสำคัญในการพัฒนา

คัดกรองคุณภาพมาตรฐาน ของสินค้าและบริการที่เข้ามาอยู่ในระบบด้วย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นกับหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงต้องมีการก็ควรต้องมีการประชาสัมพันธ์อย่างมาก สร้างวัฒนธรรมใหม่ของหน่วยงานภาครัฐที่มีความจริงใจที่จะช่วย SME ในการกำหนด TOR ให้เหมาะสมและง่ายขึ้น มีการแจ้งข้อมูลให้ SME รับทราบและสามารถได้วางแผนในการเข้าสู่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.): กรณีการขึ้นบัญชีสินค้านวัตกรรม สวทช. จะมีคณะกรรมการในการพิจารณาแนะนำให้ผู้ประกอบการจดสิทธิบัตรซึ่งจะเป็นสิ่งเดียวที่บอกได้ว่า สินค้านั้นมีนวัตกรรมจริงเพราะผู้ประกอบการบางรายนำสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาขายภายในประเทศ หากผู้ประกอบการไม่สามารถทำนวัตกรรม หรือจดสิทธิบัตรได้ก็สามารถจะนำสิทธิบัตรที่จดโดยมหาวิทยาลัย หน่วยงานวิจัยมาใช้ได้ ซึ่งตอนนี้ สวทช.มีโครงการ Gap fund ที่มีเงินทุนสนับสนุนให้มีการวิจัยพัฒนาไปสู่เชิงพาณิชย์ได้

ควรมีหน่วยงานกลาง หรือคณะกรรมการ ในการดำเนินงาน เพื่อพิจารณาและตัดสินข้อโต้แย้ง ในกรณีที่เกิดปัญหาในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ระหว่างหน่วยงานรัฐและผู้ประกอบการ SME

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน : ควรมีการจัดอันดับ (Ranking) ของคุณภาพสินค้า เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพมาตรฐานของสินค้า/บริการ สำหรับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐ

(7) การจัดลำดับความสำคัญในการแก้ไขปัญหา

หน่วยงาน	จัดเตรียมเอกสาร	ราคากลาง	หลักประกัน	ความรู้การเข้าถึงข้อมูล	การเบิกจ่ายล่าช้า
1. กรมบัญชีกลาง				✓	
2. กรมส่งเสริมการเกษตร	✓			✓	
3. สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ				✓	
4. กรมส่งเสริมการเกษตร				✓	
5. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น				✓	
6. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	✓			✓	
7. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ				✓	
8. กรมการพัฒนาชุมชน	✓				
9. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	✓				
10. สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล	✓				
11. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ				✓	✓
12. ธนาคารแห่งประเทศไทย	✓				
13. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	✓				
14. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	✓				

*สำนักงบประมาณ และกรมสรรพากรไม่ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติม